

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи
підготовки магістрів за спеціальністю
8.03050201 «Економічна кібернетика»
галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та наказу Міністерства освіти і науки України від 17.10.2016 № 151 - А експертна комісія у складі:

Голова комісії:

Матвійчук Андрій Вікторович – директор інституту моделювання та інформаційних технологій в економіці Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», доктор економічних наук, професор

Член комісії:

Левченко Олександр Миколайович – проректор з науково-педагогічної роботи Кіровоградського національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

розглянула подані матеріали та провела перевірку на місці діяльності Східноєвропейського університету економіки і менеджменту щодо підготовки фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» і встановила наступне:

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

1. Загальна характеристика ВНЗ і спеціальності

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту (СУЕМ) був заснований у 1992 році як товариство з обмеженою відповідальністю на основі колективної форми власності.

Статут Східноєвропейського університету економіки і менеджменту перереєстровано у виконкомі Черкаської міської Ради (рішення № 447 від 29.02.2004, реєстраційний № 10308 від 02.04.2004) та узгоджено в Міністерстві освіти і науки України.

Ідентифікаційний код 14204539.

Установча угода укладена 29.02.2004, протокол № 1. Засновницькі угоди і внески засновників підтверджують фінансово-майнові гарантії щодо можливостей виконання університетом статутних зобов'язань.

Метою діяльності університету є підготовка та перепідготовка кадрів, організація наукової, інженерної, виробничої, видавничої та рекламної діяльності, включаючи міжнародну діяльність.

Скорочена назва: СУЕМ.

Адреса: вул. Нечуя-Левицького, 16, м. Черкаси, 18036, Україна

Телефон: +38 (0472) 64-70-55. Факс: +38 (0472) 64-73-00.

Веб-сайт: [http:// www.suem.edu.ua](http://www.suem.edu.ua). E-mail: cim@cim.uch.net.

Ректор Східноєвропейського університету економіки і менеджменту – Шпак Любов Олександрівна, доктор економічних наук, доцент.

Освітня діяльність у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту здійснюється відповідно до ліцензії Міністерства освіти і науки України (серія АЕ № 458729) та сертифікату про акредитацію (серія РІ-ІІІ № 2470508) з дванадцяти напрямів підготовки та одинадцяти спеціальностей ліцензованих та акредитованих за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 року, протокол № 110, Східноєвропейський університет економіки і менеджменту визнано акредитованим за статусом вищого закладу освіти ІІІ (третього) рівня.

Контингент студентів університету становить 1568 осіб (2015/2016 н.р.).

Відповідно до навчальних планів, підготовку фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» здійснюють випускова кафедра економічної кібернетики і забезпечуючі кафедри: економічної теорії, маркетингу, менеджменту

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

організацій, обліку і аудиту, фінансів і кредиту. Склад кафедр і характеристика науково-педагогічних працівників, що працюють за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» наведено в таблиці 1.1.

Комісія засвідчує, що якісний склад випускової та забезпечуючих кафедр відповідає нормативним вимогам.

Таблиця 1.1

Склад кафедр і характеристика науково-педагогічних працівників, що працюють за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика»

№	Назва кафедри	Науково-педагогічні працівники, осіб %	З них працюють							
			На постійній основі				Сумісники			
			Разом, осіб %	У тому числі			Разом, осіб %	У тому числі		
				Доктори наук, професори, осіб %	Кандидати наук, доценти, осіб %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб %		Доктори наук, професори, осіб %	Кандидати наук, доценти, осіб %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Кафедра економічної кібернетики (випускова)	6/50,0%	4/33,33%	1/8,33%	3/25,0%	-	2/16,7%	1/8,33%	1/8,33%	-
2	Кафедра економічної теорії	1/8,33%	1/8,33%	-	1/8,33%	-	-	-	-	-
3	Кафедра маркетингу	1/8,33%	1/8,33%	1/8,33%	-	-	-	-	-	-
4	Кафедра обліку і аудиту	1/8,33%	1/8,33%	-	1/8,33%	-	-	-	-	-
5	Кафедра менеджменту організацій	2/16,7%	2/16,7%	1/8,33%	1/8,33%	-	-	-	-	-
6	Кафедра фінансів і кредиту	1/8,33%	1/8,33%	1/8,33%	-	-	-	-	-	-
	Разом	12/100%	10/83,33%	4/33,33%	6/50,0%	-	2/16,7%	1/8,33%	1/8,33%	-

Розвиток спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» пов'язаний зі становленням в Україні ринкової інфраструктури, яка суттєво змінює економічне, інформаційне і правове середовище функціонування підприємств та зміст їхньої інформаційної та економічної діяльності. Це вимагає підготовки фахівців з

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

економічної кібернетики, що глибоко обізнані з теоретичних та практичних питань: стратегічного та оперативного планування діяльності підприємств; аналізу та прогнозування соціально-економічних явищ та процесів; формування завдань, аналітичних висновків і прогнозів ефективності діяльності підприємств; оцінки економічного стану підприємств та прогнозування їх фінансової діяльності; розробки програм оздоровлення та стратегій розвитку підприємств; розробки методів аналізу фінансових та товарних ринків, керівництва діяльністю підприємства організацій, установ; постановки економічних задач та проведення з використанням економіко-математичного моделювання і комп'ютерних технологій експериментів з метою пошуку розв'язків цих задач; побудови моделюючих систем для аналізу економічних процесів; проведення системного аналізу об'єктів управління; моделювання економічних ситуацій, процесів, задач; розробки та впровадження інформаційних систем; розробки систем проблемно-орієнтованого програмного забезпечення; фінансово-економічної діяльності підприємства, управління проектами та ризиками.

Кардинальні зміни в соціально-економічній сфері України, Черкаського регіону, пов'язані з розбудовою ринкової економіки, розвитком малого і середнього бізнесу, розвитком виробництва і реалізації продукції підприємствами Черкащини, що включає економічні, економіко-аналітичні служби, планово-економічні служби, відділи і управління економіки комунальних, державних підприємств, органів влади і управління, аудиторські компанії, консалтингові агентства, фінансові установи тощо, призвели до зростання потреби у висококваліфікованих фахівцях з економічної кібернетики.

Економічна кібернетика – це напрям, що займається застосуванням ідей та методів кібернетики до економічних систем. Магістр з економічної кібернетики буде підготовлений як фахівець в області побудови та експлуатації економічних систем; управління складними динамічними системами, зокрема формалізація та аналіз економіко-математичних моделей на підприємствах, в установах різних галузей народного господарства та форм власності, а також в організаціях системи фінансових органів, контрольно-ревізійних і податкових управлінь, банків, органів соціального забезпечення, страхування, науково-економічних і науково-дослідних центрів. Випускники кафедри – це магістри з економічної кібернетики, які мають високу кваліфікацію у сфері організаційного управління та економіки, володіють

сучасними математичними методами аналізу і прогнозування з використанням пакетів прикладних програм, а також управління економічними об'єктами в ринкових умовах, вміють організувати роботу з автоматизації цих об'єктів, є фахівцями в галузі економіки та управління соціально-економічними системами.

Відповідно і зміст спеціальності повинен розвиватися таким чином, щоб охопити найбільш передові методи і знання з економічної кібернетики, фінансового менеджменту, моделювання системних характеристик в економіки, моделювання економічної динаміки, управління проектами інформатизації.

Загальний напрям розвитку спеціальності визначається тими прагненнями та зобов'язаннями українського суспільства, які пов'язані з інтеграцією у європейський освітній простір за Болонською конвенцією. Тут важливо так інтегрувати значну роздробленість курсів, щоб отримати нову і вищу якість освіти.

Міжнародна діяльність Університету спрямована на забезпечення його інтеграції в міжнародну університетську спільноту, підвищення якості навчання шляхом участі у спільних із закордонними ВНЗ проектах, академічного обміну та програм студентської мобільності. Співпраця з ВНЗ США проводиться з перших днів створення університету.

Зараз СУЕМ підтримує ділові зв'язки з такими зарубіжними навчальними закладами: Ліцей Фредеріка Озанама (м. Ліль, Франція); Алабамський агро механічний університет (шт. Алабама, США); Університет Кентуккі (США); Вища школа підприємництва і соціальних наук (м. Отвоцк, Польща); Університет фінансів і менеджменту (м. Білосток, Польща); Вища школа (м. Білефельд, Німеччина) та ін.

У 2012 році був підписаний договір про співробітництво в галузі освіти та підготовки кадрів з Тбіліським міжнародним учбовим університетом м. Тбілісі, Грузія. Цей договір дозволяє здійснювати співпрацю в сфері вищої освіти, дає можливість розвитку перспективних освітніх проектів та програм, включає роботу з обміну студентів та викладачів, а також співпрацю в інноваційній сфері.

За підсумками минулого року Європейською Бізнес Асамблеєю (Оксфорд, Велика Британія) присвоєно звання «Кращий Університет» («Best University») Східноєвропейському університету економіки і менеджменту.

У 2014 році відбулося підписання договору про співпрацю з Вищою лінгвістичною школою у м. Ченстохові, Республіка Польща. За цим договором

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

студенти Університету отримали можливість паралельного навчання у Польщі та отримання по його закінченню паралельного диплому (другого) Республіки Польща за обраними напрямками. Співпраця між навчальними закладами дає широкі можливості для впровадження програм дистанційної освіти у навчальний процес шляхом використання сучасних інтерактивних технологій.

Отже, комісією були перевірені наступні документи Східноєвропейського університету економіки і менеджменту: статут, довідка про включення до єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, ліцензія на надання освітніх послуг навчальним закладом, сертифікат про акредитацію навчального закладу за статусом вищого навчального закладу освіти (III рівня). Наявні документи та їх достовірність підтверджують правові основи діяльності Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

2. Формування контингенту студентів

На випусковій кафедрі економічної кібернетики створено ефективну систему профорієнтаційної роботи щодо вступу до навчального закладу на навчання за даною спеціальністю. Регулярно публікується рекламна інформація щодо спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» в газетах «Ринок», «Вечірні Черкаси», «Молодь Черкащини» та ін., а також проводиться рекламна кампанія на радіо і телебаченні. Традиційним є проведення «Дня відкритих дверей» та презентації спеціальності, також до агітаційно-роз'яснювальної роботи залучено студентів денної та заочної форм навчання за місцем проживання, роботи та проходження практики.

Приєм до СУЕМ здійснюється за конкурсом незалежно від джерел фінансування.

Джерелами надходження абітурієнтів для навчання за програмою «магістр» спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» є випускники бакалаврату Східноєвропейського університету економіки і менеджменту та інших вищих навчальних закладів.

Динаміка формування контингенту студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» подано у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

(по денній формі навчання спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика»
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту)

№ пп.	Показник	Роки		
		2013/2014	2014/2015	2015/2016
1.	Ліцензований обсяг прийому:	20	20	20
	Денна	10	10	10
	Заочна	10	10	10
2.	Прийнято на навчання:			
	• Всього	8	7	20
	- денна форма навчання	5	5	10
	- заочна форма навчання	3	2	10
	• в т.ч. за держзамовленням	-	-	-
3.	Подано заяв на одне місце	1,06	1,07	1,4
4.	Всього студентів на спеціальності	23	22	47
5.	Всього студентів у ВНЗ на 01.10. відповідного року	1294	1291	1568
6.	Кількість студентів, яких відраховано, всього:	-	1	-
	в т.ч.: - за невиконання навчального плану	-	-	-

Дані табл. 2.1, свідчать що набір студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» відбувається в рамках ліцензійного обсягу.

Експертна комісія відмічає, що система формування контингенту студентів Східноєвропейського університету економіки і менеджменту за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» відповідає вимогам МОН України.

3. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Якісний склад науково-педагогічних працівників випускової та забезпечуючих кафедр Східноєвропейського університету економіки і менеджменту, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика», відповідає нормативним критеріям та вимогам щодо підготовки фахівців і забезпечує викладання дисциплін, визначених навчальним планом. Усі науково-педагогічні працівники мають відповідну вищу освіту, яка відповідає профілю дисциплін, що викладаються, або пройшли відповідну перепідготовку.

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

Для виконання навчального плану підготовки фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» залучено 12 науково-педагогічних працівників, з них: 6 науково-педагогічних працівників випускової кафедри та 6 науково-педагогічних працівників інших кафедр (економічної теорії, маркетингу, менеджменту організацій, обліку і аудиту, фінансів і кредиту), з яких: докторів наук, професорів – 5 (41,7 %), кандидатів наук, доцентів – 7 (58,3 %).

Кафедру економічної кібернетики очолює доктор економічних наук, професор кафедри економічної кібернетики Ус Галина Олександрівна, стаж роботи якої у вищій школі становить 20 років, у тому числі на посаді завідувача кафедри 13 років. У 2013 році захистила докторську дисертацію із спеціальності 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці», а в 2015 році отримала вчене звання професора кафедри економічної кібернетики. Є керівником численних науково-економічних програм, працює зі студентами та аспірантами.

Розрахунок викладання лекційних годин навчальних дисциплін спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» свідчить, що лекційні години циклу гуманітарних дисциплін за навчальним планом на 100 % забезпечують науково-педагогічні працівники з науковими ступенями і вченими званнями (на постійній основі – 100 %); лекційні години дисциплін професійної та практичної підготовки за навчальним планом на 100 % забезпечують науково-педагогічні працівники з науковими ступенями і вченими званнями (на постійній основі – 77,3 %); доктори наук або професори, автори (співавтори) підручників або навчальних посібників з грифом МОНУ забезпечують викладання 56,9 % лекційних годин.

Таким чином, якісний склад науково-педагогічного персоналу випускової кафедри та кафедр, що забезпечують навчальний процес спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика», підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідають критеріям та вимогам щодо акредитації зазначеної спеціальності.

Комісія засвідчує достовірність документів, які підтверджують проходження науково-педагогічними працівниками підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, стажування у базових ВНЗ України за останні п'ять років.

Комісія відзначає, що якісний склад науково-педагогічних працівників, які беруть участь у підготовці фахівців зі спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика», за своїми показниками відповідає нормативним вимогам.

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

4. Зміст підготовки фахівців

Основними нормативними документами навчально-методичного забезпечення навчального процесу є засоби діагностики якості вищої освіти, освітньо-професійна програма вищої освіти (ОПП) і освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика». На підставі ОПП та структурно-логічної схеми підготовки фахівців складений навчальний план, який визначає перелік та обсяг обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми навчальних занять та їх обсяги, графік навчального процесу, форми проведення контролю, атестації, а також види практик.

Навчальний план, ОКХ та ОПП підготовки магістра зі спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика», а також Засоби діагностики якості вищої освіти, як складові стандарту вищої освіти ВНЗ (СВО СУЕМ), були затверджені ректором університету та погоджені у встановленому порядку.

Навчальний план зі спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» передбачає термін навчання 1,5 року для осіб, які отримали дипломи бакалавра (спеціаліста). Цикл обов'язкових дисциплін в обсязі 51 кредиту ЄКТС включає цикл гуманітарних дисциплін, цикл дисциплін професійної та практичної підготовки, вивчення яких спрямовано на формування професійних компетенцій.

Вибіркові дисципліни введені для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи та потреб суспільства, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

Співвідношення обсягу навчального часу становить: обов'язкові дисципліни: цикл гуманітарних дисциплін – 450 год. (16,7%); цикл дисциплін професійної та практичної підготовки, виробнича та переддипломна практика – 1080 год. (40,0%); вибіркові дисципліни: цикл дисциплін професійної та практичної підготовки (освітньо-професійна програма «Ризик-менеджмент» / освітньо-професійна програма «Економіко-математичне моделювання») – 720 год. (26,6%), атестація – 450 год. (16,7%), загальний обсяг годин за навчальним планом – 2700 год. (100%).

Здобуття кваліфікації «магістр з економічної кібернетики» підтверджується атестацією, яка здійснюється екзаменаційною комісією на підставі результатів захисту магістерської дипломної роботи.

Комісія відзначає, що виконання навчального плану за показниками переліку дисциплін, обсягу навчальних годин і форм контролю складає 100%, що відповідає
Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

вимогам МОН України щодо акредитації спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика».

Аналіз підготовки фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» свідчить, що вона здійснюється відповідно до вимог МОН України та стандартів СУЕМ згідно освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми та навчального плану.

5. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу. Наукова діяльність

Навчально-виховний процес в СУЕМ, його організація та методичне забезпечення ґрунтуються на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенні про багатоступеневу освіту (Постанова КМУ від 20.01.1998 № 65), Положенні про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (наказ МО України від 02.06.1993 № 161), інших документах Міністерства освіти і науки України, а також внутрішніх положеннях і стандартах університету.

Система планування навчально-виховного процесу в університеті забезпечена такими документами, як навчальні плани спеціальностей, робочі навчальні плани на поточний рік, робочі програми навчальних дисциплін, графіки навчального процесу на кожний навчальний рік, розклади, графіки проведення занять, екзаменів, консультацій, дипломування студентів, атестації.

Для оптимізації організації, планування і управління навчальним процесом використовується програма «Деканат» (<http://nov.suem>).

Комплектність чинної в університеті системи планування передбачає формування планових показників керівниками основних напрямів діяльності ВНЗ, видача їх для формування комплексних планів кафедр, інших структурних підрозділів університету на поточний (навчальний) рік, його погодження, затвердження, та подальше виконання з основних напрямків роботи (навчально-організаційна робота, НДР, методична робота, профорієнтаційна робота та ін.).

Комплексне планування передбачає звітність та внутрішній контроль за виконанням планових показників у таких формах: щомісячна звітність (кафедральна), піврічна і річна звітність, які погоджуються керівниками окремих напрямів роботи і затверджуються ректором.

Відповідно до наказу МОН України від 16 жовтня 2009 року № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

трансферної системи», починаючи з 2009/2010 навчального року в Університеті розпочато запровадження Європейської кредитно-трансферної системи, стандартів, рекомендацій і основних інструментів Європейського простору вищої освіти.

З метою запровадження в університеті Європейської кредитно-трансферної системи (наказ МОН України від 16 жовтня 2009 р. № 943) здійснюється формування пакету документів щодо організації та забезпечення навчального процесу в умовах ЄКТС, зокрема: «Про структуру навчально-методичних комплексів дисциплін, які викладаються в умовах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу», «Методичні рекомендації щодо підготовки навчально-методичних комплексів дисциплін в умовах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу», «Положення про форми контролю та оцінювання знань студентів в СУЕМ в умовах Європейської кредитно-трансферної системи».

В університеті спостерігається тенденція відводити більше часу на індивідуальну та самостійну роботу студентів. Зміст СРС над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Однією з форм позааудиторної самостійної роботи студента є індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ). Студенти спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» з навчальних дисциплін, що вивчаються, виконують наступні види ІНДЗ: конспект або реферат із певної теми дисципліни; розв'язування розрахункових, ситуаційних задач різного рівня; навчальний проект; створення електронної презентації з тематики курсу; огляд джерел та літератури з конкретної проблеми курсу.

При здійсненні окремих форм навчального процесу за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» застосовують сучасні технології, а саме: пакети презентацій, систему електронного тестування, тренінгів тощо.

У процесі самостійної та індивідуальної роботи студенти мають можливість використовувати електронну науково-методичну базу з дисциплін, розроблену науково-педагогічними працівниками СУЕМ, опрацьовуючи розміщені в ній електронні конспекти лекцій, довідкові та початкові матеріали з електронної бібліотеки, практичні завдання, а також здійснювати самоперевірку, користуючись банком тестів і контрольних завдань, пропонованих до кожної дисципліни.

З метою впровадження комплексного підходу до контролю якості навчання та навчального процесу в університеті створена система, яка передбачає поточний, модульний і підсумковий (семестровий) контроль знань студентів.

В університеті діє внутрішнє «Положення про контроль знань студентів», (2011), яке регламентує критерії оцінювання знань студентів для всіх видів робіт: поточного контролю, модульного контролю, курсових робіт (проектів), всіх видів практик, підсумкового контролю знань у вигляді екзамену і заліку.

Для діагностики знань з дисциплін навчального плану підготовки магістрів розроблені комплекти ККР, які використовуються при перевірці залишкових знань студентів під час проведення самоаналізу та акредитаційних перевірок.

Основними підрозділами, які беруть участь у координації, здійсненні і підтримці навчально-методичного забезпечення навчального процесу в СУЕМ є: Навчально-методична рада СУЕМ, навчально-методичні комісії кафедр, наукова бібліотека, сектор методичного забезпечення наукової бібліотеки, редакційно-видавничий відділ, центр дистанційно-заочного навчання; департамент інформаційних та інноваційних технологій в освіті.

Випускова кафедра координує свою навчально-методичну діяльність з забезпечуючими кафедрами шляхом проведення міжкафедральних науково-методичних семінарів, обговорення актуальних питань навчально-виховного процесу на засіданнях навчально-методичних комісій.

Підготовка фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» здійснюється відповідно до навчально-методичного комплексу спеціальності (НМКС), який включає освітньо-кваліфікаційну характеристику, освітньо-професійну програму, структурно-логічну схему підготовки фахівців, навчальний план, програми практик, тематику магістерських дипломних робіт та методичні вказівки щодо їх написання, пакети контрольних завдань для комплексної перевірки знань студентів, карта методичного забезпечення навчальних дисциплін навчального плану спеціальності.

Крім цього, методична база спеціальності включає фонд методичних посібників і конспектів лекцій, фонд наукової та навчальної літератури, фахових періодичних видань, фонд електронних підручників і навчальних посібників. Упродовж акредитаційного періоду в університеті видано 883 навчально-методичних розробок загальним накладом майже 50 тис. примірників, у тому числі

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

для спеціальності «Економічна кібернетика» (за всіма рівнями) - 87 найменувань методичних посібників у загальній кількості 4925 примірників.

У секторі методичного забезпечення наукової бібліотеки в єдиній інформаційній базі зберігаються електронні версії у форматі pdf усіх методичних посібників, авторами яких є науково-педагогічні працівники університету, що є потужним інформаційним ресурсом з інформаційного забезпечення студентів навчально-методичними матеріалами.

Оперативне та якісне видання методичних розробок, конспектів лекцій, інших навчально-методичних розробок науково-педагогічних працівників СУЕМ забезпечує потужний видавничий комплекс, який оснащено сучасною комп'ютерною видавничою системою, копіювальною технікою, поліграфічним обладнанням.

З усіх навчальних дисциплін, що входять до освітньо-професійної програми підготовки фахівців із заявленої спеціальності, у наявності є розроблені і затверджені навчально-методичні комплекси дисциплін (НМКД). Відповідно до затвердженого в СУЕМ Положення про структуру НМКД (2010), вони включають: програму навчальної дисципліни; робочу програму навчальної дисципліни; систему оцінювання знань; методичні вказівки і завдання для студентів денної та заочної форми навчання; опорний конспект лекцій; методичні рекомендації щодо вивчення навчальної дисципліни (у вигляді видання у формі «методичного посібника»); пакети екзаменаційних білетів та білетів ККР.

Комісія засвідчує, що з усіх навчальних дисциплін навчального плану підготовки магістрів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» розроблено робочі програми, які щорічно переглядаються і допускаються до використання у новому навчальному році рішенням кафедри. Затверджена робоча програма в оригіналі (паперовий варіант) зберігається на відповідній кафедрі. Електронні версії робочих програм зберігаються в електронній базі навчально-методичних матеріалів кафедри, а також у Центрі дистанційно-заочного навчання СУЕМ.

Робочі програми навчальних дисциплін структуровано за наступними розділами: опис навчальної дисципліни; структура залікового кредиту навчальної дисципліни; тематичний план лекцій, семінарських (практичних) занять; тематика і зміст практичних/семінарських, лабораторних, аудиторних занять з ІРС; самостійна робота студентів (СРС); індивідуальні завдання; тематика завдань підвищеної складності (необов'язкових) для підвищення рейтингових показників навчальної

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

дисципліни; засоби діагностики навчальних досягнень студентів (контрольні заходи). Робочі програми з дисциплін навчального плану підготовки магістрів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» є переважно авторськими розробками.

Застосування робочої програми з будь-якої дисципліни забезпечується також системою базових підручників, у т.ч. розробленими провідними вченими профільних ВНЗ, списками літератури до вивчення дисципліни тощо.

Аналіз робочих навчальних програм показує, що навчальний план спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» має конкретне наповнення, яке відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців, а забезпеченість навчально-методичними комплексами дисциплін навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» складає 100 %. Для ефективного методичного забезпечення в університеті впроваджена система розробки, формування, систематизації та ефективного використання фонду навчально-методичних матеріалів.

Відповідно до навчального плану підготовки магістрів передбачено два види практик – виробнича і переддипломна. Їх мета полягає в формуванні основних вмінь і навичок роботи, особистих якостей фахівця відповідно до кваліфікаційної характеристики, систематизуванні і закріпленні теоретичних знань шляхом самостійного виконання різних економічних функцій, а також зборі матеріалів до виконання магістерської дипломної роботи.

Для забезпечення студентів-магістрів методичними матеріалами з проходження обох видів практики випусковою кафедрою підготовлено та видано Методичні рекомендації.

За результатами проходження обох практик студенти готують звіт, вимоги до якого також визначені зазначеними Методичними рекомендаціями.

Експертною комісією перевірено наявність укладених угод з підприємствами та установами для проходження студентами практичної підготовки:

- на 3 роки: ЗАТ «Черкасиелеватормаш» (угода №6 від 25.08.2015), Смілянський філіал ВАТ Південьзахідшляхбуд» (угода №15 від 27.08.2015); ВАТ «Канівський маслосиროзавод» (угода №31 від 03.09.2015), ВАТ «Проммонтаж-30» (угода №15 від 02.09.2014);

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

- на 5 років: ДП «Електродизайн» (угода №19 від 04.09.2014), ЧОФ АКБ «Укрсоцбанк» (угода №24 від 08.09.2014), Фінансове управління Шполянської райдержадміністрації (угода №28 від 10.09.2014), ВАТ «Лебединський насінневий завод» (угода №33 від 04.09.2015), ВАТ «Укртелеком» (м. Канів) (угода №37 від 08.09.2015), КВП «Водоканал» (угода №42 від 10.09.2015).

Аналіз засвідчив, що тематика і завдання переддипломної практики відповідають визначеній тематиці магістерських дипломних робіт, яка вирішується у межах визначеного об'єкта дипломування – бази практики, а методичне забезпечення практичної підготовки магістрів з економічної кібернетики відповідає критеріям і вимогам МОН України щодо акредитації спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика».

Формою атестації магістрів зі спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» є захист магістерської дипломної роботи, яка є кінцевим результатом самостійної індивідуальної науково-дослідницької діяльності студента, комплексним науковим дослідженням, у розробці якого зацікавлені установи, при цьому студент упорядковує накопичені факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість.

Тематика магістерських дипломних робіт розробляється випусковою кафедрою, переглядається і оновлюється. Комісією виявлено, що тематика магістерських дипломних робіт розроблена на основі новітніх тенденцій і напрямків розвитку спеціальності та галузі знань, і затверджена у встановленому порядку. Аналіз показав, що методичне забезпечення підготовки магістерських дипломних робіт відповідає критеріям та вимогам щодо акредитації спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика».

Основними завданнями наукової діяльності в університеті є розвиток існуючих та створення нових наукових напрямків, підготовка науково-педагогічних працівників, створення науково-практичної бази для забезпечення наукового і навчального процесу, забезпечення інтеграції освітньої, наукової та виробничої діяльності, організація наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів та конференцій, організація олімпіад, конкурсів наукових студентських робіт.

Щорічно в університеті формується та затверджується тематичний план виконання наукових робіт. Так, план наукової роботи на 2015-2016 навчальний рік

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

містить 25 тем досліджень. Результати наукових досліджень оформлюються звітами, які затверджуються Вченою радою СУЕМ.

В СУЕМ з 2007 року видається науковий журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Серія: Економіка і менеджмент», який включено до переліку наукових фахових видань України з економічних наук та до міжнародних наукометричних баз реферування та індексування: Російський індекс научного цитування, Росія (<http://elibrary.ru/>). В ньому публікуються результати наукових розробок науково-педагогічних працівників кафедри, тези доповідей студентів, статті провідних вчених та спеціалістів.

В університеті за рішенням Міністерства освіти і науки України (наказ № 461 від 25 квітня 2013 р.) діє аспірантура зі спеціальності 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці», а з жовтня 2013 р. – спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій зі спеціальності 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці».

В аспірантурі університету за спеціальністю 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» навчається науково-педагогічний працівник кафедри економічної кібернетики: Чавченко С.С. – тема кандидатської дисертації «Агентно-орієнтоване моделювання інвестиційної діяльності банків на фондовому ринку» (запланований захист у 2017 р.).

Над дисертаційними дослідженнями наукового ступеня доктора економічних наук працює науково-педагогічний працівник кафедри: Коваль В.В. – тема докторської дисертації «Моделювання механізмів розвитку інформаційних систем управління ресурсами підприємств» (захист запланований у 2018 р.).

Протягом акредитаційного періоду кафедра економічної кібернетики спільно з іншими кафедрами університету проводили науково-практичні семінари та конференції, деякі з них: «Інноваційна модель наукоємного ринку АПК»; «Використання Web – технологій для навчання»; «Моделювання навчального інтерактивного матеріалу для SMART-освіти»; «Хмарні технології, високопродуктивні навчальні сервіси».

Особлива увага на кафедрі економічної кібернетики приділяється залученню до наукової роботи студентів. Щорічно кафедра виконує окремий план науково-дослідної роботи студентів. В НДРС беруть участь студенти всіх курсів. Теми

багатьох студентських досліджень на випускних курсах логічно переходять в тематику їх магістерських дипломних робіт.

У межах «Днів Науки», які проводяться щорічно в університеті, працює секція «Використання моделей структури для підвищення життєздатності економічних систем». На засіданні секції, присвяченій НДРС, заслуховуються доповіді студентів спеціальності, відбувається апробація окремих положень магістерських досліджень з наступною публікацією тез. Студенти спеціальності є постійними учасниками науково-практичних конференцій, круглих столів як у межах університету, так і таких, що проводяться базовими ВНЗ зі спеціальності (конференції: «Теоретико-методологічні і науково-практичні засади інформаційного, фінансового та облікового забезпечення розвитку економіки», «Управління економіко-соціальними системами розвитку суспільства в умовах євроінтеграції»).

Отже, комісія засвідчує, що організація навчально-виховного процесу та наукової діяльності відповідають нормативним вимогам щодо підготовки фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика».

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту здійснює навчально-виховний процес переважно у власних та декількох орендованих приміщеннях. Експертна комісія перевірила усі договори оренди на приміщення та терміни їх дії, та засвідчує їх відповідність чинному законодавству.

Загальний обсяг площ, які використовуються у навчальному процесі (власні та орендовані), становить 50632,05 кв. м. З них, в 2000 році університетом придбано у власність чотириповерховий та двоповерховий корпуси за адресою: вул. Нечуя-Левицького, 16 та вул. Ільїна, 421, які реконструйовані і капітально відремонтовані в 2004 році. Аудиторний фонд з розрахунку на одного студента відповідає критеріям та вимогам щодо ліцензування та акредитації.

Довідка про відповідність санітарним нормам дійсна до серпня 2017 року, чого недостатньо для завершення циклу навчання студентів, прийнятих до магістратури у 2016 році. Експертною комісією звернуто увагу адміністрації університету на необхідність продовження терміну дії довідки про відповідність санітарним нормам на наступні 5 років.

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

У 2006 році побудований новий головний корпус університету за адресою вул. Нечуя-Левицького, 16.

Серед спеціалізованих приміщень створених за останні роки можна виділити: зал синхронного перекладу, лінгвістичні лабораторії, інтернет-клуб, електронна бібліотека на 20 комп'ютерів, електронний методкабінет, зал дистанційного навчання на 40 комп'ютерів, зал комп'ютерної самопідготовки на 45 комп'ютерів, 9 комп'ютерних лабораторій, обладнаних сучасними комп'ютерами, нове приміщення бібліотеки загальною площею 700 кв.м. з бібліотечним фондом 85830 примірників, читальна зала для студентів, оснащена новими меблями, зала періодичних видань, інформаційно-бібліографічний відділ, каталоги, читальна зала для дипломного проектування, абонемент та фонд абонементу, художня майстерня ландшафтного дизайну, музей університету, кіноконцертний зал на 300 посадкових місць загальною площею 324 кв.м. тощо. Для забезпечення навчального процесу університетом створені та відповідно обладнані власним інвентарем 143 навчальних аудиторій, лабораторій та кабінетів.

Східноєвропейським університетом обладнаний технічний центр з достатньою кількістю комп'ютерних лабораторій, а саме: лабораторією інформаційних технологій; лабораторією моделювання економічної динаміки; лабораторією управління економічним розвитком підприємств; лабораторією систем обліку і аудиту; лабораторією інформаційних систем в менеджменті; лабораторією дистанційної освіти; лабораторією базової комп'ютерної підготовки; лінгвістичною лабораторією; лабораторією мультимедійних засобів; Інтернет-лабораторією; електронною бібліотекою тощо.

Загальний фонд навчальної та наукової літератури бібліотеки становить 85830 примірників. З кожної з дисциплін навчального плану спеціальності передбачено базові підручники, які є в достатній кількості в бібліотечному фонді СУЕМ. При поповненні фонду навчальної літератури для спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» особлива увага зосереджується на нових виданнях базових вищих навчальних закладів даного напрямку.

Забезпеченість студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці, складає 100%.

Фонд бібліотеки комплектується також за рахунок періодичних видань. Всього на 2015-2016 н.р. передплачено 122 назв газет та журналів з усіх напрямів діяльності університету, в т.ч. фахового спрямування для заявленої спеціальності, серед яких: «Мир ПК (CD)», «Компьютеры, сети, программирование», «Искусственный интеллект и принятие решений», «Открытые системы. СУБД», «Информатика +Ин форм. «Бібліотека комплект», «Сети и телекоммуникации», «CHIP с (DVD)», «COMPUTERBILD+DVD», «Программные продукты и системы», «Информационные технологии моделирования и управления» та ін.

В університеті створено потужний видавничий центр, оснащений сучасною комп'ютерною та копіювальною технікою, поліграфічним обладнанням. Видавничий центр повністю забезпечує випуск власних методичних розробок, конспектів лекцій, робочих зошитів, допоміжного навчального матеріалу.

Наявна соціальна інфраструктура (їдальня, буфет, медичний центр, спортивний зал та майданчики, тренажерний зал тощо) відповідає нормативним вимогам щодо підготовки фахівців зазначеного рівня.

Експерти перевірили повноту і достовірність документів, що характеризують стан матеріально-технічної бази та прийшли до висновку, що вони в цілому відповідають вимогам та дозволяють вести підготовку магістрів зі спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика». Разом з тим, потребує продовження терміну дії довідки про відповідність санітарним нормам.

7. Якість підготовки і використання випускників

Підсумки поточних заліково-екзаменаційних сесій, результати контрольних вимірювань залишкових знань студентів у процесі виконання ККР під час самоаналізу та акредитаційної експертизи у цілому засвідчили достатній рівень знань, умінь і навичок, показаний студентами спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика».

Результати захисту магістерських дипломних робіт студентами денного відділення свідчать про достатній рівень якості їх виконання:

2012-2013 рр. (середній показник успішності становить 100%, якості – 66,6%),
2013-2014 н.р. (середній показник успішності становить 100%, якості – 60,0%),
2015-2016 н.р. (середній показник успішності становить 100%, якості – 75,0%),
що відповідає нормативним вимогам. Керівництво магістерськими дипломними

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

роботами покладено на науково-педагогічних працівників відповідної кваліфікації. Якість виконаної роботи відображено у відгуках та рецензіях.

Експертами було проаналізовано 20% магістерських дипломних робіт. Розбіжність між оцінками закладу освіти та експертною оцінкою складає (в балах): мінус 0,17 балів.

Проведений експертами аналіз звітів про виробничу практику та переддипломну практику студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» дозволяє констатувати, що вони відображають основні положення програми практики, висновки та пропозиції студентів. Тематика і завдання переддипломної практики відповідають визначеній тематиці магістерських дипломних робіт.

Експертами було проаналізовано 20% звітів з виробничої практики та переддипломної практики студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика». Розбіжність між оцінками закладу освіти та експертною оцінкою складає (в балах): мінус 0,15 балів.

Аналіз рівня гуманітарної підготовки студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика», проведений в ході ККР під час акредитаційної експертизи, свідчить, що в цілому абсолютна успішність складає 100 %, якість – 60,0 %. Ці ж показники під час самоаналізу були відповідно 100 % і 67,9%.

Комісія констатує, що рівень знань студентів з циклу гуманітарних дисциплін спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» засвідчує, що майбутні фахівці володіють необхідним обсягом теоретичних знань, вмінь та можуть їх застосовувати на практиці під час вирішення ситуаційних задач.

Аналіз рівня професійної та практичної підготовки студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика», проведений в ході ККР під час акредитаційної експертизи, свідчить, що в цілому абсолютна успішність складає 100 %, якість – 60,0 %. Ці ж показники під час самоаналізу були відповідно 100% і 66,7 %.

Комісія констатує, що студенти обізнані у сфері організаційного управління та економіки, використанням новітніх інформаційних технологій, а також володіють сучасними математичними методами аналізу і прогнозування економічних ситуацій.

Результати освітньої діяльності університету щодо рівня фахової підготовки фахівців зі спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» та їх відповідність вимогам акредитації наведені у табл. 7.1.

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

Таблиця 7.1.

**Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами спеціальності
8.03050201 «Економічна кібернетика»
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту**

№ п/п	Назва дисциплін, за якими проводиться контроль	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі (кількість, %)					Абсолютна успішність, %	Якість, %			
				Кількість	%	5	4	3	2	1					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
За циклом гуманітарних дисциплін															
1.	Глобальна економіка	ІТ-11м	10	10	100%	3	30,0%	3	30,0%	4	40,0%	-	-	100%	60,0%
	Всього за циклом		10	10	100%	3	30,0%	3	30,0%	4	40,0%	-	-	100%	60,0%
За циклом дисциплін професійної та практичної підготовки															
1.	Математичні методи і моделі ринкової економіки	ІТ-11м	10	10	100%	2	20,0%	4	40,0%	4	40,0%	-	-	100%	60,0%
2.	Інформаційний менеджмент	ІТ-11м	10	10	100%	3	30,0%	3	30,0%	4	40,0%	-	-	100%	60,0%
	Всього за циклом		20	20	100%	5	25,0%	7	35,0%	8	40,0%	-	-	100%	60,0%
	Всього		30	30	100%	8	26,7%	10	33,3%	12	40,0%	-	-	100%	60,0%

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

Робота щодо працевлаштування випускників має різноманітний характер. Це постійна участь університету у регіональних ярмарках вакансій, співпраця на договірних умовах з кадровими агенціями, обласним центром зайнятості, підприємствами, установами та організаціями міста Черкаси та області. Згідно представлених відомостей – середній відсоток працевлаштування за фахом у період між акредитаціями складає 90%, що вказує на добру якість підготовки випускників. Зворотній зв'язок з випускниками спеціальності здійснюється шляхом письмового, усного, електронного спілкування, під час опитування для актуалізації рекламних матеріалів зі спеціальності, улаштування студентів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» для проходження практики в установи, де працюють випускники спеціальності.

Таким чином, якість підготовки відповідає державним вимогам МОН України щодо акредитації за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика».

8. Перелік попередніх зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Попередня акредитаційна експертиза підготовки фахівців спеціальності «Економічна кібернетика» освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту була проведена згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03.06.2011 № 1990 л. Експертна комісія зробила позитивний висновок з деякими зауваженнями:

1. Продовжити роботу щодо вдосконалення методичних рекомендацій з організації самостійної роботи студентів з дисциплін професійної підготовки згідно вимог КМСОНП та активізувати впровадження інтерактивних методів навчання, виходячи з вимог Болонського процесу.

2. Продовжити роботу щодо поповнення та оновлення бібліотечного фонду університету фаховою літературою державною мовою професійного спрямування.

3. Продовжити роботу щодо активізації підготовки науково-педагогічних працівників через аспірантуру університету, що дасть можливість знизити високий середній вік докторів та кандидатів наук.

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

По суті цих зауважень випусковою кафедрою було розроблено план, який містив заходи і види робіт щодо їх усунення. В результаті було зроблено наступне:

1. Продовжено роботу щодо вдосконалення методичних рекомендацій з організації самостійної роботи студентів з дисциплін професійної підготовки згідно вимог КМСОНП та активізовано впровадження інтерактивних методів навчання виходячи з вимог Болонського процесу, а саме:

- лекції, тести та методичні вказівки в електронному варіанті доступні для інтерактивного навчання в програмі «Прометей»;

- дистанційні інтерактивні консультації студентів, використовуючи Skype та e-mail.

2. За міжакредитаційний період для забезпечення навчального плану підготовки фахівців з економічної кібернетики фаховою літературою оновлено та поповнено бібліотечний фонд університету, зокрема: Азаренкова Г.М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах): навчальний посібник. Львів : Новий світ - 2000, 2015. – 240 с.; Антонов В.М. Інтелектуально-математичний менеджмент: кіберакмеологічна концепція. Монографія. КИЇВ. : КНТ, 2014. – 528 с.; Бандоріна Л.М., Скороход О.Б., Лозовська Л.І., Савчук Л.М. Моделювання економіки: навчальний посібник з грифом МОНУ. Дніпропетровськ: Герда, 2014. – 140с.; Благун І.С. Математичні методи в економіці: навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2011. – 264 с.; Вітлінський В.В. Моделювання економіки : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця : Нілан, 2014. - 333 с.; Вовк В.М., Зомчак Л.М. Оптимізаційні методи і моделі: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.– 360с.; Здрок В.В. Моделювання економічної динаміки: практикум. Львів : Магнолія 2006, 2015. – 256 с.; Касьяненко В.О. Моделювання та прогнозування економічних процесів: навчальний посібник. Суми : Універсальна книга, 2015. – 185 с.; Коляда Ю.В. Адаптивна парадигма моделювання економічної динаміки : монографія. Київ.: КНЕУ, 2011. – 297 с.; Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Скороход О.Б., Савчук Л.М., Лісовенко М.М. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник з грифом МОНУ. Дніпропетровськ: Герда, 2014 – 106с.; Лозовська Л.І.,

Білова І.С., Вікторов В.В., Краплина Т.М. Інформаційні системи і технології в управлінні: навчальний посібник. Частина 1. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2014. – 56 с.; Матвійчук А.В. Штучний інтелект в економіці: нейронні мережі, нечітка логіка: монографія. Київ. : КНЕУ, 2011. – 439 с.; Палеха Ю.І., Горбань Ю.І. Інформаційний бізнес. Київ. : «Ліра-К», 2015. - 492 с.; Трегуб В.Г. Проектування систем автоматизації : навчальний посібник. К: Видавництво Ліра-К., 2015. – 344с.

3. За рішенням Міністерства освіти і науки України у 2013 р. було відкрито аспірантуру зі спеціальності 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» та спеціалізовану вчену раду із захисту дисертаційних досліджень. З початку роботи спеціалізованої вченої ради К 73.138.02 захищено 36 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук – науковці з Черкас, Запоріжжя, Дніпропетровська, Харкова, Жовтих Вод, Києва, Львова.

За акредитаційний період науковий ступінь доктора економічних наук присуджено:

– Ус Галині Олександрівні зі спеціальності 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці», 2013р. (тема: «Моделювання систем управління знаннями у вищих навчальних закладах»);

кандидата технічних наук присуджено:

– Ковалю Віталію Володимировичу зі спеціальності 01.05.02 – «Математичне моделювання та обчислювальні методи», 2013 р. (тема: «Моделі та методи поліноміального оцінювання параметрів сигналів на фоні мультиплікативних та адаптивно-мультиплікативних завад»);

– Костьян Наталі Леонідівні зі спеціальності 01.05.02 – «Математичне моделювання та обчислювальні методи», 2015 р. (тема: «Методи і засоби формування та чисельної реалізації інтегральних моделей зворотних задач динаміки систем»).

кандидата економічних наук присуджено викладачам кафедри економічної кібернетики, які навчались в аспірантурі Східноєвропейського університету

економіки і менеджменту за спеціальністю 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці»:

– Опаленко Аллі Миколаївні, 2015 р. (тема: «Моделювання системи ризик-менеджменту виробничого підприємства»),

– Манькуті Яні Миколаївні, 2015 р. (тема: «Моделювання бізнес-процесів управління якістю надання освітніх послуг»).

Тематика наукових досліджень формується за поданнями кафедр та за замовленнями ректорату університету і відображає наукові, інноваційні, практичні потреби як університету, так і України в цілому.

9. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту

Система забезпечення Університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; здійснення заходів із запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників університету і здобувачів вищої освіти; інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту складається із – Концепції з освітньої діяльності Університету, системи зовнішнього забезпечення якості, системи внутрішнього забезпечення якості, що знаходяться під постійним контролем ректорату.

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Акредитаційна експертиза щодо спроможності Східноєвропейського університету економіки і менеджменту вести підготовку фахівців за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» була проведена відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах».

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Східноєвропейського університету економіки і менеджменту та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що програма освітньої підготовки магістрів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» з ліцензованим обсягом 10 (десять) осіб за денною формою навчання та 10 (десять) осіб за заочною формою навчання у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту, його кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення в цілому відповідають встановленим вимогам до названого рівня і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

Спеціальність 8.03050201 «Економічна кібернетика» може бути акредитована за зазначеним рівнем.

Вважаємо за необхідне висловити наступні зауваження та пропозиції, які не впливають на рішення про акредитацію, але дозволять удосконалити якість підготовки магістрів спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика» у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту:

- активізувати залучення науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання фахових дисциплін для спеціальності «Економічна кібернетика» до підготовки навчальної літератури (підручників, посібників та інше), затверджених і схвалених Вченою радою Східноєвропейського університету економіки і менеджменту;

- з метою підвищення якості наукових досліджень, отримання підтвердження їх наукової та практичної значимості на світовому рівні доцільно збільшити кількість публікацій науково-педагогічних працівників за профілем кафедри у міжнародних виданнях, особливо, які входять в перелік провідних реферативних наукометричних баз даних;

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

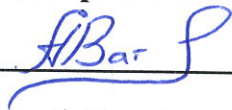

- підвищити ефективність профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій, соціальних мереж;

- продовжити роботу з оновлення змісту, засобів і методик навчання з урахуванням проблем теорії та практики діяльності організацій малого та середнього бізнесу м. Черкаси та Черкаської області;

- продовжити роботу щодо поповнення бібліотечного фонду університету фаховою літературою, виданою державною мовою.

Голова експертної комісії:

_____

(підпис)

Матвійчук Андрій Вікторович – директор інституту моделювання та інформаційних технологій в економіці Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», доктор економічних наук, професор

Експерт:

_____

(підпис)

Левченко Олександр Миколайович – проректор з науково-педагогічної роботи Кіровоградського національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

« 19 » жовтня _____ 2016 року

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

Л.О. Шпак

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

**Порівняльна таблиця відповідності освітньої діяльності
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту
спеціальності 8.03050201 «Економічна кібернетика»
критеріям та вимогам МОН України**

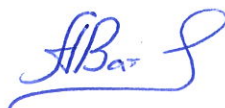
№ п/п	Показники	Норма	Факт	Відхилення
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з обласною державною адміністрацією	+	+	-
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	10/10	10/10	-/-
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин гуманітарних дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	-	не передбачено навчальним планом
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50		
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу		

2.3	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	77,3	+27,3
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	56,9	+16,9 (чотири доктора наук, професора)
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	-
2.5.	Наявність кафедри з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівців відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
	доктор наук або професор	+	+	-
	кандидат наук, доцент	-	-	-
3. Матеріально-технічна база				
3.1	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
3.2	Забезпеченість студентів гуртожитком (в % від потреби)	70	100	+30
3.3	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини” і 0202 „Мистецтво”, крім спеціальності „Дизайн”)	12	12,1	+0,1

3.4	Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.5	Наявність спортивного залу	+	+	-
3.6	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	-
3.7.	Наявність медичного пункту	+	+	-
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.2	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.3	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
4.4.2	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	-
4.4.3	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6	Забезпеченість програмами усіх видів практик (% від потреби)	100	100	-
4.7	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), (% від потреби)	100	100	-
4.9	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення				
5.1	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

5.2	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	6	+1
5.3	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	12	+4
5.4	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації: - наявність обладнаних лабораторій - наявність каналів доступу	+ +	+ +	- -
6. Організація наукової роботи				
6.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
6.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-
Якісні характеристики підготовки фахівців				
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,0	+10,0

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	-	-
2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	-	-
2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,0	+10,0
3.	Організація наукової роботи			
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук

Член експертної комісії

О.М. Левченко

Ректор

Л.О. Шпак

Голова експертної комісії

А.В. Матвійчук